

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 2014

471/2014

Valtioneuvoston asetus mittauslaitteista

Annettu Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 2014

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään mittauslaitelain (707/2011) nojalla:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Asetuksen soveltaminen

Tämä asetus koskee mittauslaitelain (707/2011) 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisessa käytössä olevia mittauslaitteita ja mittausmenetelmiä sekä mainitun lain 3 §:n 1, 2 ja 6 kohdan mukaisessa käytössä olevia ei-automaattisia vaakoja. Tämä asetus koskee myös mittauslaitelain 15 §:n mukaisia mittauslaitteiden käytön aikaista varmentamista tekeviä tarkastuslaitoksia ja mainitun lain 18 §:n mukaisia mittauslaitteiden huoltoliikkeitä.

2 §

Suurimmat sallitut virheet käytön aikana

Ei-automaattisten vaakojen suurimmista sallituista virheistä käyttötilanteessa säädetään ei-automaattisista vaaoista annetun valtioneuvoston asetuksen (400/2012) liitteessä 1.

Muiden mittauslaitteiden suurimmat sallitut virheet käytön aikana ovat samat kuin suurimmat sallitut virheet käyttöönoton yhteydessä.

3 §

Mittauslaitteen viritäminen

Mittauslaite on viritettävä siten, että sen mittausvirhe on mahdollisimman pieni. Viritämisen yhteydessä ei saa käyttää hyväksi mittauslaitteen suurinta sallittua virhettä eikä järjestelmällisesti suosia mitään osapuolta.

4 §

Varmentamaton mittauslaite myyntipaikalla

Yleisellä myyntipaikalla ei saa pitää varmentamatonta mittauslaitetta, ellei ole ilmeistä, että sitä ei käytetä mittauslaitelain 2 tai 3 §:n mukaiseen tarkoitukseen.

Puutavaran myynnissä käytettävään apumittaan ei sovelleta 1 momenttia. Puutavaran myyntipaikalla tulee kuitenkin olla myös varmennettu mittauslaite, joka soveltuu puutavaran mittaukseen.

2 luku

Mittauslaitteen käyttö

5 §

Mittauslaitteen käyttö ja käytön valvonta

Yleisellä myyntipaikalla mittauslaite on asetettava näkyvälle paikalle siten, että mittausapahtuma ja mittauslaitteen näyttämä ovat ostajan ja myyjän havaittavissa. Mittauslaitteen käytön jälkeen näyttämä on palautettava tai sen on palauduttava nolnaan ennen seuraavaa mittauslaitea.

Toiminnanharjoittajan on valvottava mittauslaitteen ja taaran käyttöä riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla mittauslaitelain vaatimusten täyttymisen varmistamiseksi. Toiminnanharjoittajan on kirjattava tehdyt valvontatoimenpiteet.

6 §

Polttonesteen mittausjärjestelmän tilavuuden lämpötilamuunnin

Polttonesteen mittausjärjestelmässä saa olla tilavuuden lämpötilamuunnin, jos se sallitaan mittauslaitteen tyyppitarkastustodistuksessa tai vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa. Tilavuuden lämpötilamuuntimen on muunnettava mitattu polttonesteen tilavuus vastaamaan tilavuutta 15 celsiusasteen perusolosuhteissa ottaen huomioon kyseisen polttonesteen ominaisuudet. Jos polttonesteen tilavuuden lämpötilamuunnin on asennettu mittauslaitteeseen, jota käytetään polttonesteen vähittäismyynnissä, siitä on oltava selkeä, helposti havaittava merkintä mittauslaitteessa ja muuntimen jatkuva toiminta on varmistettava sinetöinnillä.

3 luku

Mittauslaitteen käytönaikainen varmentaminen

7 §

Käytönaikaisen varmentamisen menettelyt

Mittauslaitteen käytönaikaisessa varmentamisessa:

1) tarkastetaan, että mittauslaitteen ominaisuudet vastaavat sitä koskevassa vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa, tyyppitarkastustodistuksessa tai tyyppihyväksyntätodistuksessa määriteltyjä ja mittauslaitelaisissa asetettuja vaatimuksia;

2) tarkastetaan, että laite on varustettu vaatimustenmukaisuusvakuutuksen, tyyppitarkastustodistuksen tai tyyppihyväksyntätodistuksen edellyttämällä ja mittauslaitelain mukaisilla merkinnöillä;

3) tarkastetaan, että mittauslaitteen antamien mittaus tulosten virheet eivät ylitä suurimpia sallittuja virheitä;

4) arvioidaan mittauslaitteen soveltuvuus käyttötarkoitukseen ja -ympäristöön.

8 §

Suurimmat sallitut virheet käytönaikaisessa varmentamisessa

Suurimmat sallitut virheet käytönaikaisessa varmentamisessa ovat samat kuin kullekin mittauslaitteelle säädetyt suurimmat sallitut virheet käyttöönoton yhteydessä.

9 §

Mittauslaitteen varmentamisen määräajat

Mittauslaite on varmennettava kolmen vuoden välein käyttöönoton jälkeen.

Polttonesteen ja ajoneuvon polttoaineena käytettävän kaasun mittausjärjestelmä ja pakkausten sisällön määrän tarkistamisessa käytettävä automaattinen linjavaaka on kuitenkin varmennettava kahden vuoden välein.

Mittauslaitteiden olennaisista vaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja teknisistä erityisvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (211/2012) liitteen 3 alaliitteessä MI-008 tarkoitettuja kiintomitoja ei tarvitse varmentaa käytön aikana, ellei mitan vaatimustenmukaisuutta ole syytä epäillä.

Tarkastuslaitos voi järjestääkseen varmentamisen mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla pidentää tai lyhentää toiminnanharjoittajan suostumuksella varmentamisen määräaikaa enintään neljällä kuukau-

della. Määräajan muuttaminen ei vaikuta seuraavan varmennusajankohdan määräytymiseen. Jos määräaikaa pidennetään, toiminnanharjoittajalle on annettava siitä kirjallinen tai muuten helposti todennettavissa oleva vahvistus.

10 §

Mittauslaitteen varmentamisen merkitseminen ja merkinnän sisältö

Hyväksytyn varmennuksen osoittava merkintä muodostuu liitteen kuvan 1 mukaisesta kruunumerkistä, varmennuksen ajankohtaa osoittavasta merkinnästä sekä varmentaneen tarkastuslaitoksen tunnuksesta.

Varmennuksen todisteeksi voidaan pienissä mittauslaitteissa merkitä vain edellisen varmennuksen jälkeen muuttuneet tiedot tai poikkeuksellisesti pelkästään uuden varmennuksen ajankohta edellisen varmennusmerkinnän viereen.

Varmennetun mittauslaitteen sinettien on oltava ehjät. Tarkastuslaitoksen sinetti on esitetty liitteen kuvassa 2 ja huoltoliikkeen sinetti liitteen kuvassa 3.

Varmennuksessa hylätty laite on merkittävä näkyvästi liitteen kuvan 4 mukaisella merkillä ja varmennuksen osoittava merkintä on poistettava.

4 luku

Mittauslaitteen käytönaikaisen varmentamisen tekevä tarkastuslaitos

11 §

Tarkastuslaitoksen tehtävät

Tarkastuslaitoksen tehtävänä on tässä asetuksessa tarkoitettujen mittauslaitteiden varmentaminen käytön aikana. Varmentaminen on suoritettava noudattaen tarkastuslaitoksen hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja.

Hyväksytystä varmentamisesta on annettava varmennuksen tilaajalle kirjallinen todistus. Todistuksen tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- 1) varmennetun mittauslaitteen yksilöinti;
- 2) tilaajan yhteystiedot ja yritys- ja yhteisötunnus, jos tilaajalla se on;
- 3) varmennuksen suorittanut tarkastuslaitos ja varmennuksesta vastannut henkilö;
- 4) varmentamispaikka;
- 5) varmentamisen ajankohta;
- 6) varmentamisessa käytetyt menetelmät ja laitteet;
- 7) varmennusolosuhteet;
- 8) seuraavan varmennuksen ajankohta.

Varmennuksessa hylätystä mittauslaitteesta on annettava vastaavat tiedot sisältävä todistus, jossa lisäksi yksilöidään hylkäysperusteet.

12 §

Tarkastuslaitoksen hyväksymistä koskeva hakemus

Tarkastuslaitoksen hyväksymistä koskeva hakemus on toimitettava kirjallisena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Hakemuksessa tulee olla:

- 1) tarkastuslaitoksen nimi, yhteystiedot ja yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) akkreditointia koskevat asiakirjat, joista ilmenee mittauslaitelain 30 §:n 1 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyminen;
- 3) selvitys toimintaa koskevasta vastuuvakuutuksista tai muusta vastaavasta järjestelystä;
- 4) toiminnan kohteet ja laajuus täsmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

13 §

Vuosittain toimitettavat tiedot

Tarkastuslaitoksen on sisällytettävä mittauslaitelain 30 §:n 5 momentissa tarkoitettuun selvitykseen seuraavat tiedot:

- 1) yleiskuvaus tarkastustoiminnasta,
- 2) tehtyjen varmennusten lukumäärä mittauslaitetyypeittäin;
- 3) varmennuksessa hylättyjen mittauslaitteiden osuus varmennetuista mittauslaitteista laiteryhmittäin sekä yhteenveto tarkastuksissa havaituista puutteista;
- 4) tehtyjen oikaisuvaatimusten lukumäärä

ja selvitys siitä, mitä ne ovat koskeneet, sekä tarkastuslaitoksen toimenpiteet oikaisuvaatimusten johdosta;

5) tehtyjen asiakasvalitusten lukumäärä ja selvitys siitä, mitä ne ovat koskeneet, sekä tarkastuslaitoksen toimenpiteet valitusten johdosta;

6) kuvaus ulkopuolisten tarkastus- ja ali-hankintapalvelujen käytöstä;

7) näkemys toimialan tilanteesta, toimialaa koskevien säännösten sovellettavuudesta ja mahdollisista muutostarpeista;

8) kuvaus tarkastuslaitosten välisen yhteistyön toteutumisesta.

Tarkastuslaitoksen on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu selvitys Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle vuosittain seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

14 §

Tarkastuslaitoksen hyväksymisen voimassaolon edellytyksiä koskevat tiedot

Tarkastuslaitoksen on toimitettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle jäljennökset akkreditointielimen määräaika-arviointeja koskevista yhteenvedoista ja selosteista.

5 luku

Mittauslaitteen huoltosinetöinti

15 §

Huoltoliikkeen hyväksymisen hakeminen ja hakemuksessa esitettävät tiedot

Huoltoliikkeen hyväksymistä koskeva hakemus on toimitettava kirjallisena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Hakemuksessa tulee olla:

1) huoltoliikkeen nimi, yhteystiedot ja yrittäjä- ja yhteisötunnus;

2) tiedot huoltoliikkeen palveluksessa olevan henkilöstön työkokemuksesta ja koulutuksesta;

3) yksilöidyt tiedot niistä mittauslaitetyypeistä, joiden sinetöintioikeutta huoltoliike hakee;

4) yksilöidyt tiedot toiminnassa käytettä-

vistä laitteista, välineistä ja järjestelmistä sekä niiden ylläpidosta;

5) työohjeet ja niiden menetelmien kuvaukset, joita huoltoliike aikoo käyttää mittauslaitelain 18 §:n mukaisessa varmentamisen korvaavassa toimenpiteessä ja mainitun lain 10 §:n 1 momentin mukaisessa sinetöinnissä;

6) vastuuhenkilön nimi, suostumus ja yhteystiedot.

16 §

Huoltoliikkeen tehtävien suorittaminen

Huoltoliikkeen on 7, 8 ja 10 §:n mukaisesti varmistettava, että mittauslaite toimii luotettavasti huollon jälkeen ja sinetöitävä mittauslaite.

Mittauslaitelain 18 §:n mukaisia varmentamisen korvaavia toimenpiteitä ja mainitun lain 10 §:n 1 momentin mukaisia sinetöintejä tehtäessä on noudatettava tämän asetuksen 15 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja työohjeita ja kuvattuja menetelmiä.

17 §

Huoltoliikkeen vastuuhenkilön pätevyysvaatimukset ja tehtävät

Huoltoliikkeen vastuuhenkilöllä on oltava:

1) soveltuva ammatillinen perustutkinto tai vastaava aiempi koulutus tai tutkinto sekä kahden vuoden työkokemus alalta; tai

2) vähintään viiden vuoden työkokemus alalta ja suoritettu mittaan ja kalibroijan ammattitutkinto.

Vastuuhenkilön tulee:

1) valvoa, että toimintaa koskevia säännöksiä ja hyväksymispäätöksen ehtoja noudatetaan;

2) järjestää henkilöstölle huoltotehtävien asianmukaisen suorittamisen edellyttämä koulutus;

3) valvoa, että henkilöstöllä on käytössään kaikki tarvittavat laitteet, välineet ja järjestelmät;

4) valvoa, että henkilöstöllä on käytettävissä asianmukaiset työohjeet ja huollettavia laitteistoja koskevat muut tarpeelliset asiakirjat ja että niitä noudatetaan;

5) antaa selvitys suoritetuista 16 §:n 2 momentin mukaisista tehtävistä ja laadittava niistä yhteenveto vuosittain Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

6 luku

Voimaantulo

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2014.

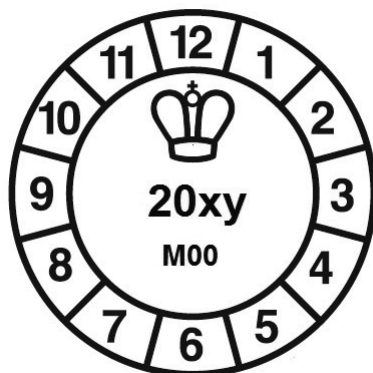
Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 2014.

Työministeri *Lauri Ihalainen*

Ylitarkastaja Veli Viitala

Liite

Mittauslaitteen varmentamisen merkinnät

Kuva 1. Mittauslaitteen varmennuksen osoittava merkintä. Merkinnän keskellä on varmennusvuosi nelinumeroisena lukuna ja tarkastuslaitoksen tunnus. Varmennuskuukausi merkitään ulkokehään. Tarkastuslaitoksen tunnus on M ja kaksinumeroinen luku yhteen kirjoitettuna.

Kuva 2. Tarkastuslaitoksen sinetöintimerkki ja tarkastuslaitoksen tunnus.

Kuva 3. Huoltoliikkeen sinetöintimerkki ja huoltoliikkeen tunnus. Huoltoliikkeen tunnus on HK ja kaksinumeroinen luku yhteen kirjoitettuna.

Hylätty – Underkänd
M00

Kuva 4. Varmennuksessa hylätyn mittauslaitteen merkintä ja tarkastuslaitoksen tunnus